

VU Research Portal

Case note: Rb 's-Gravenhage zp Amsterdam

Cornelisse, G.N.

2010

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Cornelisse, G. N., (2010). *Case note: Rb 's-Gravenhage zp Amsterdam*, No. 48, Nov 13, 2009. (Jurisprudentie vreemdelingenrecht; Vol. 2010).

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Noot G.N. Cornelisse

bij VK Amsterdam 13 november 2009, AWB 09/13455, JV 2010/48, ve09001743

1. Het gaat in deze uitspraak om een grensdetentie op grond van artikel 6 Vw 2000, die is opgelegd aan een Somaliër, afkomstig uit Mogadishu. Ten eerste gaat de rechter mee in de stelling van de vreemdeling, dat *gedwongen terugkeer* naar Somalië niet mogelijk is omdat Daallo Airlines alleen mensen wil meenemen die vrijwillig terugkeren. Op 26 oktober 2009 stelde de Afdeling nog dat Daallo Airlines had aangegeven “*ook bij gedwongen terugkeer op basis van het MoU [Memorandum of Understanding] vreemdelingen mee te willen nemen naar Somaliland*” (ABRvS 26 oktober 2009, ve09001507). In juli 2009 was de luchtvaartmaatschappij nog heel stellig in zijn weigering om “*enforced returns*” mee te nemen (ABRvS 1 juli 2009, JV 2009/348, ve09000953, met mijn noot. Zie ook ABRvS 7 oktober 2009, 200906965/1/V3). En in de onderhavige uitspraak is nu weer sprake van een brief waaruit zou blijken dat gedwongen terugkeer met Daallo Airlines niet tot de mogelijkheden behoort. Ook de Staatssecretaris betwist dit niet expliciet, maar stelt slechts dat vrijwillige terugkeer wél tot de mogelijkheden behoort. Het wordt tijd dat er eens duidelijkheid komt over de vraag of er nu wel of niet *uitgezet* kan worden naar Somalië. Alleen al de onduidelijkheid over die vraag is een reden om de inhoud van het MoU dat onlangs gesloten werd tussen het Ministerie van Resettlement, Rehabilitation and Reconstruction van Somaliland en de Dienst Terugkeer en Vertrek van het Ministerie van Justitie openbaar te maken. Overigens ontgaat mij ook in meer algemene zin de mogelijke rechtvaardiging voor beperkte kennisneming van dat stuk, dat op verzoek van de autoriteiten van Somaliland niet openbaar is.

2. Maar volgens de rechtbank is de vraag of gedwongen terugkeer wel of niet mogelijk is helemaal niet relevant voor de vraag of een grensdetentie op grond van artikel 6 Vw 2000 rechtmatig is: want bij een vrijheidsontneming op grond van die bepaling heeft de Staatsecretaris “*slechts de plicht eiser te faciliteren bij zijn vertrek*” (par. 5). Het doel van artikel 6 Vw 2000 is immers, ook volgens de Afdeling, om “*de vreemdeling, aan wie krachtens artikel 3 van de Vw 2000 de toegang is geweigerd en die niet voldoet aan het voorschrift van artikel 5, eerste lid, van deze wet om Nederland onmiddellijk te verlaten, te beletten zich toegang te verschaffen*” (ABRvS, 4 augustus 2005, JV 2005/378, RV 2005, 71 ve05001416). Gezien die centrale rol van de eigen vertrekplicht van de vreemdeling is zicht op uitzetting dan ook niet vereist (zie ABRvS 7 februari 2003, JV 2003/114 nt. Spijkerboer, ve03000308). Spijkerboer schreef in zijn noot bij laatstgenoemde uitspraak al dat die stelling onhoudbaar is als men de eisen van artikel 5 EVRM betreft bij de vraag of de vrijheidsbeneming rechtmatig is: grensdetentie mag dan wel tot doel hebben om “*illegale grensoverschrijding te voorkomen, maar [deze maatregel] vindt plaats in een situatie waarin een vreemdeling zich feitelijk op Nederlands grondgebied bevindt.*” Als zicht op uitzetting niet vereist zou zijn, zou grensdetentie eindeloos mogen voortduren, en dat is niet in overeenstemming met de eisen die het Hof onder meer in *Saadi* formuleerde (*Saadi tegen VK*, 29 januari 2008, JV 2008/104, ve08000267. Zie ook mijn noot bij ABRvS 15 september 2008, JV 2008/398, ve08001585). Bovendien doet het zonder meer vooropstellen van de vertrekplicht van de vreemdeling, terwijl van de autoriteiten niet meer wordt geëist dan het “*faciliteren van vertrek*” mij een klein beetje denken aan de “*three-walled prison*” redenering die het Hof in de zaak *Amuur* zo resoluut afwees (*Amuur tegen Frankrijk*, 26 juni 2006, RV 1996, 73). In die zaak had Frankrijk aangevoerd dat er geen sprake was van vrijheidsbeneming omdat het de vreemdelingen, aan wie de toegang tot het grondgebied was geweigerd, vrij stond te vertrekken. Door aan te nemen dat er in zo’n geval wel degelijk sprake is van vrijheidsbeneming, worden alle garanties van artikel 5 EVRM zonder meer toepasselijk op de grensdetentie – en daartoe behoort ook de eis van een proportionele verhouding tussen de duur van detentie en het doel ervan.

G.N. Cornelisse

Universitair docent Staats en Bestuursrecht
Universiteit Utrecht